

РАНЖУВАННЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НІМЕЧЧИНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Пономаренко Н.Г.
*Україна, м. Миколаїв,
Миколаївський національний аграрний університет*

В статті розглядається система ранжирования вищих учебных заведений Германии, которая включает в себя рейтинг высших учебных заведений, исследовательский рейтинг, рейтинг высокого качества и рейтинг возможности трудоустройства.

В сучасних умовах міжнародної інтеграції та стрімких темпів розвитку інформаційних технологій вища освіта зазнає кардинальних змін. Процеси модернізації у вищій освіті вимагають підвищення якості освітніх послуг. Німеччина в цьому сенсі не є виключенням.

Одним з важливих інструментів забезпечення якості вищої освіти є порівняння вищих навчальних закладів згідно національних та міжнародних рейтингів, наприклад, Центру розвитку вищих навчальних закладів (das

Centrum für Hochschulentwicklung (CHE)), а також академічного рейтингу університетів світу (500 кращих вищих навчальних закладів), який визначається з 2003 року Інститутом вищої освіти Шанхайського університету (Institute of Higher Education, Shanghai Jiao Tong University).

Розглянемо систему ранжування вищих навчальних закладів, яку використовує Центр розвитку вищих навчальних закладів (das Centrum für Hochschulentwicklung (CHE)), Німеччина.

CHE здійснює регулярні опитування студентів та викладачів вищих навчальних закладів, при чому опитування студентів містить низку питань про їхній власний досвід і про те, наскільки вони задоволені отриманою освітою. Опитування викладачів проводиться для того, щоб зібрати дані для спеціального показника, відомого як «вибір інсайдера», тобто викладачам ставлять питання про те, які три вищих навчальних заклади в їхній галузі знань вони б рекомендували як найкращі. Рейтинги CHE не використовують дані, джерелом яких є безпосередньо університети [1, с. 5].

Рейтинг, який визначається CHE, містить декілька складових з різних категорій. А саме:

➤ рейтинг вищих шкіл (CHE-Hochschulranking), який складається щорічно з 1998 року і є детальним ранжуванням німецькомовних університетів, спеціальних вищих навчальних закладів та професійних академій [1, с. 6]. Завданням цього рейтингу є інформування абітурієнтів щодо можливостей та умов навчання за відповідними навчальними дисциплінами, а також досягнення прозорості асортименту навчальних курсів, які пропонує університет, та діяльності закладу освіти.

Рейтинг вищих шкіл містить диференційовані показники з більше ніж 30 предметів в різних закладах освіти Німеччини, а також систематизовану інформацію щодо навчальних курсів, дисциплін, вищих шкіл та місць їхнього розташування. При цьому в залежності від одного або іншого предмета, який оцінюється, ранжування містить до 34 індикаторів, при цьому аналізуються як об'єктивні показники умов та можливостей навчання, так й суб'єктивні оцінки студентів та професорсько-викладацького складу. Вони обробляються на основі комбінації різних дослідницьких методів та виходячи з різних джерел (анкетування, аналіз публікацій та повідомлень про винаходи, а також аналіз даних Федерального відомства статистики) [1, с. 7];

➤ дослідницький рейтинг (CHE-ForschungsRanking), який надає дані з 16 дисциплін, що диференційовані за показником результатів університетської дослідницької діяльності з метою зробити їх прозорими та зрозумілими на території всієї Федерації та виокремити факультети з найбільш високими дослідницькими досягненнями.

В той час як рейтинг вищих шкіл надає інформацію щодо можливостей та умов навчання, дослідницький рейтинг фокусується виключно на університетських дослідженнях та об'єднує результати різного рівня: поряд з переліком кращих за окремими показниками спеціальних дисциплін надається перелік найбільш сильних університетів в контексті досліджень [2, с. 9];

➤ рейтинг високої якості (CHE-ExcellenceRanking), який визначає особливі досягнення в цілому в межах Європи (передусім для природничих наук) і таким чином виступають орієнтиром при пошуку відповідного вищого навчального закладу з метою навчання в магістратурі (отримання ступеня магістра) або захисту докторської дисертації [2, с. 10].

➤ Рейтинг можливості працевлаштування (CHE-/dapm-Employability-Rating), який дає оцінку бакалаврських навчальних курсів в перспективі підтримки можливості працевлаштування випускників [2, с. 12].

Література:

1. Berghoff S., Federkeil G., Giebisch P., Hachmeister C.-D., Hennings M., Roessler I., Ziegele F. / Sonja Berghof, Gero Federkeil, Petra Gebisch, Cort-Denis Hachmeister, Mareike Hennings, Isabel Roessler, Frank Ziegele. CHE-Hochschulranking. Vorgehensweise und Indikatoren-2009. Arbeitspapier Nr. 119. Mai 2009. 4.
2. Berghoff S., Federkeil G., Giebisch P., Hachmeister C.-D., Hennings M., Roessler I., Ziegele F. / Sonja Berghof, Gero Federkeil, Petra Gebisch, Cort-Denis Hachmeister, Mareike Hennings, Isabel Roessler, Frank Ziegele. Das CHE-Forschungsranking deutscher Universitäten 2008. Arbeitspapier Nr. 114. Dezember 2008.